गजानन – गुंजन

प्रकटदिन - ५ मार्च २०२१

gajanangunjan@gmail.com

For free circulation only

अनुक्रमणिका

भक्ति स्तवन 3

सौ अपर्णा जोशी, पुणे 3

तू तर माझी प्रेम सावली 4

विनय (आजोबा) जोशी व कै. शारदा जोशी 4

आदरणीय सुमतीताई बापट 4

सौ सुहास जोशी, नाशिक 4

श्री गजानन महाराज कॅनडात! 6

सौ गीता जयंत ठाकूर, ब्राम्प्टन, कॅनडा 6

श्रींचा जयघोष 7

सौ. आरती देशपांडे, पुणे 7

काळरात्रीतील संरक्षणकर्ते श्रीगजानन महाराज 8

दिनेश डोंगरे, बीड 8

ब्रह्म योगी 9

सौ. आरती देशपांडे, पुणे 9

मस्कतमध्ये आलेला माउलींचा अनुभव 10

सौ. गौरी गिरीश पटवर्धन, बडोदे 10

श्री गजानन दरबार 11

सौ अपर्णा जोशी, पुणे 11

Shree Gajanan Vijay Granth first edition photo gallery 11

Photo courtesy: Deepak Thakur (Cleveland, OH) 11

Collage: Deepika Kadu (Boston, MA) 11

जैसी लेकुरे आनंदती पुढील सणाच्या आशेने! 16

सौ. मेघना विश्वजित अभ्यंकर, मुंबई 16

गहणा कर्मणो गती: 17

मंदाकिनी पाटील, मुंबई 17

नामजपाचा अनुभव 21

शुभांगी खानजोडे, न्यू जर्सी 21

श्रीगुरुचरित्र आशीर्वाद 22

रोहन मेहता, सिऍटल 22

🙏 ।। श्री गणेशाय नमः ।। 🙏

भक्ति स्तवन

सौ अपर्णा जोशी, पुणे

आज तुझ्या प्रगट दिना
देऊनी दर्शन भक्तजनां
तुष्टवी तू सर्व मना
ये रे माझ्या गजानना ।।

आनंदी मन आज बापुडे
धावी रस्ते वेडे वाकुडे
आतुर भेटीस क्षणा क्षणा
ये रे माझ्या गजानना ।।

किती बघावी वाट माऊली
शुभागमनाच्या मिळू दे चाहुली
तुझ्या स्वागताधिर मी सदना
ये रे माझ्या गजानना ।।

तुझ्या दर्शनी लागो समाधी
निरसुन घेई सर्व उपाधी
नित्य निरंतर अंतर्मना
ये रे माझ्या गजानना ।।

तुझ्या सेवेची तुला हो तृप्ती
घडवुन सेवा मज द्यावी मुक्ती
उमटो हृदयी पाऊलखुणा
ये रे माझ्या गजानना ।।

अपर्णा प्रार्थिते भक्ती स्तवन
लिहिविते स्वामी गजानन
मिळे ना उत्स्फुरण तुझ्या विना
ये रे माझ्या गजानना ।।

बघा प्रगटली गुरुमुर्ती
हर्ष ना मावे माझ्या चित्ती
मज घेई कवटाळून हृदयी सुमना
ये रे माझ्या गजानना ।।

।।ॐ नमो भगवते गजाननाय ।।

तू तर माझी प्रेम सावली

विनय (आजोबा) जोशी व कै. शारदा जोशी

तू तर माझी प्रेम सावली ।।
मला वाचवा गुरू माऊली ।।धृ ।।

मी तर तुमचे मूढ लेकरु ।
नाही समज मज, काय मी करू ।
तुमच्या वाचून कोण मी स्मरू ।
विश्वास माझा तुम्ही माऊली ।।१।।
मला वाचवा....

मोह मायेच्या जलात फसले ।
भोवऱ्यात मी फसतची गेले ।
कुठे अससी तू गुरू माऊली ।
स्वरूप दाखवा गुरू माऊली ।।२।।
मला वाचवा....

कलियुगीचा जोर भयंकर ।
चोहीकडे अंधार निरंतर ।
जीवन उजळा गुरू माऊली ।
सांभाळा मज तुम्ही माऊली ।।३।।
मला वाचवा....

भवसिंधु हा पार कराया ।
मार्ग दाखवी रे गुरू राया ।
गजानना तुम्ही या ताराया ।
तूच आमुची कृपा सावली ।।४।।
मला वाचवा....

तू तर माझी प्रेम सावली ।।
मला वाचवा गुरू माऊली ।।धृ।।

जय गजानन

।।ॐ नमो भगवते गजाननाय ।।

आदरणीय सुमतीताई बापट

सौ सुहास जोशी, नाशिक

माझी आई, श्रीमती सुमति शंकर बापट, हे शेगांवींच्या योगीराणा संत श्री गजानन महाराज यांच्या भक्तगणांमधलं एक अग्रगण्य नाव. तिची भक्ती ही केवळ स्वार्थासाठी नसून समाजाला त्या भक्तिरसात न्हाऊ घालण्याचा मानस ठेवून केलेली आहे. सर्वांना बरोबर घेऊन जाण्यात तिला आनंद आणि धन्यता वाटते.

तिची ही भक्ती कशी सुरु झाली? तर नाशिकला राहत असलेल्या वाड्यात शेजारचं घर म्हणजे श्रीमती मनोरमा लिमये यांचं. त्यांच्याकडून श्री गजानन विजय ग्रंथाची ओळख झाली. वाचन सुरु झाले. एकीकडे नाशिकच्या गोळेकॉलनी मधील गिरिधरवाडी येथे राहत असलेल्या श्रीमती घाटेबाई यांच्याकडे गजानन महाराजांचे स्थान असल्यामुळे तिथेही जाणे सुरु झाले. विजय ग्रंथाचे पारायण, प्रकटदिन, गुरुपौर्णिमा, पालखी सोहळा, यज्ञयाग यासारख्या प्रत्येक उपक्रमात सहभागी होऊ लागली. तिची गजानन महाराजांच्या भक्तीतली गोडी वाढू लागली.

मात्र आधी प्रपंच आणि परमार्थ असंच तिचं वर्तन होतं. माझे वडील, आम्ही दोन भावंडं ह्या जबाबदाऱ्या आधी सांभाळून मग ती भक्ती करत असे. दुर्दैवाने पतिनिधनानंतर संपूर्ण जबाबदारी तिच्यावर आली. तिचे पुरेसे शिक्षण झालेले नव्हते की ज्याआधारे ती नोकरी करू शकेल. पुस्तकी शिक्षण किंवा कोणतेही प्रशस्तीपत्रक तिच्याकडे नव्हते पण ती अनेक कलागुणांची एक खाण होती आणि आजही आहे. त्याच गुणांच्या भांडवलावर तिने आनंदाने आणि

समर्थपणे संसार केला. पाककला, शिवणकला, वीणकाम, हलव्याचे आणि फुलांचे दागिने, कलाकुसरीच्या वस्तू ते सर्व गुण, त्याबरोबरीने अत्यंत काटकसरीपणा, गजानन महाराजांची भक्ती आणि आशीर्वाद ह्या शिदोरीच्या जोरावर खरोखर आम्हा मुलांना काहीही कमी पडू न देता तिने एका कर्तृत्ववान मातेचा आदर्श ठेवला.

सर्व कामं करताना पोथी कशी वाचणार? तरी ती वेळ मिळाला की गजानन विजय ग्रंथाचं वाचन करत राहायची. त्यात खंड पडू नये म्हणून ती महाराजांना म्हणायची की "माझी पोथी पाठ झाली तर? मग मी काम करता-करता सुद्धा म्हणू शकेन." शंभर टक्के श्रद्धा आणि समर्पण भाव असेल तर भक्तांच्या मनोकामना पूर्ण होतातच; ह्याचे प्रत्यंतर तिची पोथी मुखोद्गत झाली ह्यातच आले. अत्यंत अल्पावधीत हा प्रसाद, वरदहस्त तिला महाराजांकडून मिळाला. १९६८ - ६९ साली महाराजांची ओळख आणि १९७३ साली पोथी पाठ होणं यासारखा कृपाप्रसाद नाही आणि दुसरा कोणता आनंदही ह्याहून मोठा नाही.

मग १९७३ मध्ये शेगांवी, मंदिरात मुखोद्गत पारायणाचा कार्यक्रम छानसा पार पडला आणि तिथून पुढे महाराष्ट्रात, महाराष्ट्राबाहेर पारायणाचे जे कार्यक्रम सुरु झाले ते आजतागायत सुरु आहेत. मात्र ह्यात ती स्वतःचे कर्तृत्व मानत नाही तर फक्त श्री गजानन महाराजांचं कृपाछत्र आणि आशीर्वाद समजते. ती महाराजांच्या भक्तीत समरस झाली आहे. त्यामुळे तिच्याकडे इतक्या वर्षांचा अनुभव, आलेले अनेक संकेत, दृष्टांतांची अनुभूती याचा साठा आहे. निःस्वार्थ सेवाभाव हे तिचे ब्रीद आहे. इतकी पारायणे झाली पण तिने कोणत्याही अटी कोणावर लादल्या नाहीत. प्रसंगी स्वतःची तब्येत, वैयक्तिक अडचणी सारं दूर ठेवून लोकांसाठी पारायणे केली.

अनेकांना ती अडीअडचणींमध्ये मार्गदर्शन करते. गजानन भक्तीने त्याचे निवारण कसे करावे हे सांगते आणि अनेकांना त्याचा खूप चांगला अनुभव आलेलाही आहे. शिवाय लोकांसाठी ती ही स्वतः मनापासून करते. त्यामुळेच तिचा लोकसंग्रह अफाट आहे. त्यांच्याच प्रेमामुळे तिच्या पारायणाच्या कॅसेट्स निघाल्या. नंतर सीडीज आल्या. आता नुकतेच १५ फेब्रुवारी २०२० ला महाराजांच्या प्रकटदिनी तिचे पूर्ण पारायण युट्युबवर अपलोड झाले आणि भक्तगणांसाठी ती मोठी पर्वणीच ठरली. ह्या सगळ्यात मानधन वगैरेचा मुद्दा कधीच आणत नाही. कारण गजानन महाराजांची महती सर्वदूरपर्यंत पोहोचणं हीच एकमेव इच्छा आहे.

सोपं लिहिणं, सोपं बोलणं हे खूप अवघड असतं. पण ती गजानन विजय ग्रंथ, त्याची महती, भक्ती कशी करावी? हे सगळं सोपं करून उलगडून सांगते. "पाहुनिया ग्रंथ करावे कीर्तन" असे म्हणतात तसंच ती करते. पारायण करताना अनेक सुरस अनुभव साभिनय सादर करते. त्यामुळे लोकं रंगून जातात. "आलिंगन घडे - मोक्ष सायुज्जता जोडे" असं म्हंटलं जातं. प्रत्यक्ष आलिंगन नाही पण गजानन महाराजांच्या दिव्य स्पर्शाची अनुभूती तिला आलेली आहे. मानसपूजा करताना ती तासंतास त्यात रममाण झालेली असते. हे सगळं ती हातचं न राखता सगळ्यांपर्यंत पोहोचवते.

आज ती ८६ वर्षांची असली तरी प्रचंड आशावादी आहे. तिला शेवटपर्यंत महाराजांची सेवा करायची आहे. महाराजांनी तिला कार्यरत ठेवले आहे. भक्ती बरोबरच तिची समाजसेवाही चालू असते.

अशी आमची आई आम्हाला मिळाली यापेक्षा दुसरे काय भाग्य असू शकते? महाराजांचा आशीर्वाद आणि आईचे छत्र आम्हाला कायम मिळो ही प्रार्थना 🙏

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

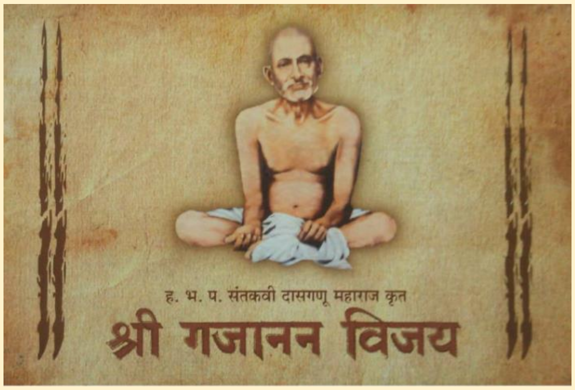

श्री गजानन महाराज कॅनडात!

सौ गीता जयंत ठाकूर, ब्राम्प्टन, कॅनडा

टोरोंटो मध्ये १९९४ आषाढी एकादशीला श्री विठ्ठल मंदिराची स्थापना झाली. कॅनडात इतर जाती व धर्माची देवळे आहेत परंतु महाराष्ट्रीयन लोकांचे काही नव्हते म्हणून माझे पती श्री जयंत ठाकूर ह्यांनी मंदिराची स्थापना केली. माझी कै. आई महाराजांची भक्त! तिची इच्छा होती महाराजांची मूर्ती कॅनडामधील मंदिरात आणावी आणि ती पूर्ण झाली १९९५ साली. मुंबईतले गजानन भक्त कै. श्री वसंतभाऊ गोगटे, डॉ. शोभा कांबळे व सौ वीणा हांच्या प्रयत्नांना यश आले. महाराज कॅनडात आले. महाराजांच्या बरोबर श्री दत्तात्रय, तुळजा भवानी, हनुमान, साईबाबा, दुर्गामाता, गणेश, ह्यांच्या मूर्ती आहेत. लवकरच श्री बालाजीच्या मूर्तींची स्थापना होणार आहे.

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

श्रींचा जयघोष

सौ. आरती देशपांडे, पुणे

आपण सर्व सद्भक्त संत श्री गजानन महाराजांच्या उपासनेनंतर, विशिष्ट पूजेनंतर किंवा आरतीनंतर श्री गजानन महाराजांचा जयजयकार करतांना —

अनंतकोटी | ब्रह्मांड नायक |

महाराजाधिराज | योगीराज |

परब्रह्म | सच्चिदानंद |

भक्तप्रतिपालक | शेगाव निवासी |

समर्थ सद्‌गुरु |

श्री गजानन महाराज की जssssssय!

असा जयघोष अगदी मनापासून भावपूर्ण आवाजात करतो, तेव्हा खरोखरच एका अनामिक सद्भावनेने आपल्या अंगावर आनंदाचे रोमांच उभे राहतात.

ह्या जयघोषानंतर कितीतरी वेळ माऊलीच्या मुखावर आपली नजर खिळून राहते. पण थोड्या अनिच्छेने ती नजर दूर करुन पुढील कार्यक्रम सुरू करावेच लागतात. ही अशी भावावस्था ज्या शब्दांमुळे भक्तांची होते ते शब्द खरोखरच खुप अर्थपूर्ण आहेत. जे ह्या शब्दांचा अर्थ जाणतात ते त्याचा आनंद घेऊ शकतात. परंतु ज्यांना माहित नाही आणि जाणून घेण्याची इच्छा आहे त्यांच्यासाठी हा लेखन प्रपंच!

(१) अनंत कोटी ब्रह्मांड:-अंतरिक्षामधे आपले अस्तित्व सूर्य मालेतील एका पृथ्वी ह्या ग्रहावर आहे. ती सूर्यमाला, ग्रह, उपग्रह, इतर तारे वगैरे सर्व मिळून साधारणपणे ब्रह्मांड ही संज्ञा तयार होते. असे एकच ब्रह्मांड अस्तित्वात आहे का? नाही. मग शंभर? हजार? लक्ष? कोटी? नव्हे, नव्हे! अशी 'अनंत' म्हणजे ज्यांना अंत नाही असे, म्हणजेच मोजता येणार नाहीत इतकी ब्रह्मांडं अस्तित्वात आहेत. अशा ह्या अनंत कोटी ब्रह्मांडांचा नायक श्री महाराज आहेत.

(२) नायक:-साधारणपणे एखाद्या चित्रपटातील आपल्याला आवडणारे काम करणारी, सज्जन, सत्शील अशी व्यक्ती त्या चित्रपटाचा 'नायक' (हिरो') असे आपण म्हणतो. अगदी असंच समाजातील सर्व सामान्यांना आवडणाऱ्या व्यक्तींना समाजात' नायकाचे' स्थान असते. ही झाली सामन्यातील असामान्य नायकाची गोष्ट! परंतु सामान्य, असामान्य लोकंच नव्हे तर चराचरातील सर्वच जीवसृष्टीवर म्हणजे ह्या अखंड ब्रह्मांडावर ज्या नायकाचे प्रेम असते त्याला नुसतं नायक नव्हे तर "ब्रह्मांड नायक 'असे म्हणतात.

(३) महाराजाधिराज:- पूर्वी जेव्हा राजसत्ता पद्धती होती तेव्हा सामान्य जनतेवर ज्याची सत्ता असे त्याला' राजा'म्हणत असत. आसपासच्या आणखी एक दोन प्रांतावर ज्याची सत्ता असे तो' महाराजा'! आणि सर्वच राजे, महाराजे ज्याच्या आधिपत्याखाली असत, तो "महाराजाधिराज" असे. श्री गजानन महाराजांच्या कृपा छत्राखाली लहान थोर, गरीब श्रीमंत, स्त्री पुरुष असे सर्वच होते. म्हणून ते महाराजाधिराज होते.

(४) योगीराज :-मिथीला नगरीच्या जनक राजासारखा एखादा 'राजाधिराज' नुसतेच राज्य न उपभोगता आपले पारमार्थिक जीवन उन्नत करतो, मोहमायेत गुंतून पडत नाही, तो असतो "योगीराज"! श्री गजानन विजय ग्रंथातील उदाहरणांवरून श्री महाराज योगीराज होते ह्यात शंका नाही.

(५) परब्रह्म :-अशा प्रकारे षड्रिपूंना जिंकून निःस्पृह झालेले योगीराज साहजिकच ब्रह्म तत्त्वाशी एकरुप होते. म्हणजेच ती व्यक्ती "परब्रह्म" ह्या पदाला पोहोचलेली असते.

आतापर्यंतच्या निकषांमधे माऊलीला बघितले तर माऊली 'अनंत कोटी ब्रह्मांडांचे नायक' होतीच. कारण मनात येईल तेंव्हा आणि मनात येईल तिथे माऊली सहज क्षणात जाणे - येणे करु शकत होती. समाजातील सर्व स्तरांतील भक्तजनांच्या ह्रदयात त्यांचे स्थान होते. त्यामुळे ते "महाराजाधिराज" होते.

शरीरात रुतलेले मधमाशांची काटे योगबलाने काढणे, कोरड्या विहीरीस पाणी आणणे, कावळ्यांना 'येऊ नये' अशी आज्ञा करणे, घोडा, गाय ह्यांच्या वृत्तीत बदल घडवून आणणे, भक्ताकरवी वठलेल्या वृक्षाला पालवी आणणे अशा अनेक उदाहरणांवरून श्री गजानन महाराज "योगीराज" होते हे निर्विवाद सत्य!

ते निर्मोही होते, षड्रिपूंवर त्यांनी विजय मिळविला होता. म्हणूनच ते "परब्रह्म" स्वरुप होते.

(६) सच्चिदानंद :-सत् +चित्+आनंद हे शब्द मिळून सच्चिदानंद हा शब्द तयार होतो. 'सत्' म्हणजे शाश्वत (सदैव)! 'चित्' म्हणजे पूर्ण पणे जागृती (जागृत असलेले मन)! 'आनंद' म्हणजे प्रफुल्लित मन! अशा प्रकारे सदैव जागृत असलेले आनंदी मन ज्याचे असते तो" सच्चिदानंद" ह्या विशेषणाने युक्त असतो. श्री गजानन महाराज हे असे 'सच्चिदानंद होते हे आपण सर्व जाणतोच.

(७) भक्तप्रतिपालक :-शरण आलेल्यास योग्य मार्गदर्शन करुन त्याचे जीवन आनंदमय करणारी, मातेप्रमाणे प्रतिपाळ करणारी गजानन माऊली आहे. माऊली पूर्वीही भक्तप्रतिपालक होती, आजही आहे आणि भविष्यातही राहीलच, हे आपण पूर्वीच्या अनेक कथा आणि आजही भक्तांना येणारे अनुभव ह्यावरून जाणतोच. तसेच त्यांच्यावरील श्रद्धेने माऊली पुढे सुद्धा भक्तप्रतिपालकच असतील हे ठामपणे सांगू शकतो.

(८) शेगांव निवासी:-परब्रम्ह जिथे प्रकट होते त्या जागेचे स्थानमहात्म्य अबाधित असते. माऊलींची लीला सर्वव्यापी असली तरी मुळात माऊली "शेगाव निवासी" आहेत.

(९) समर्थ सद्गुरु :-श्री महाराज हे नुसतेच पोपटपंची करणारे गुरु नसून, तर ते 'समर्थ सद्गुरु' आहेत. पंचमहाभूतांवर ज्याची सत्ता तो "समर्थ" असावा ह्यात काही शंकाच नको!

शेवटी –

अशा अनंतकोटी ब्रह्मांड नायक महाराजाधिराज योगीराज परब्रह्म सच्चिदानंद भक्तप्रतिपालक शेगाव निवासी समर्थ सद्गुरु श्री गजानन महाराज ह्यांचा सदैव जयजयकार असो!

🙏🙏🙏

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

काळरात्रीतील संरक्षणकर्ते श्रीगजानन महाराज

दिनेश डोंगरे, बीड

तेथें आषाढी द्वादशीसी। मरी आली मुक्कामासी। त्या पंढरपूरक्षेत्रासी। मग काय विचारितां? ।।१५८।।अ°१८

श्रीगजाननविजयग्रंथ यातील अठराव्या अध्यायातील नमूद ओवीतील प्रसंग इ.सन १८९९-१९०० मधील "विकारी" नाम संवत्सरातील आहे.

साठ वर्षांचे कालगणना चक्र यांस संवत्सर असे म्हणतात. प्रत्येक संवत्सरास एक नांव असते व त्याचे नामसाधर्म्य असे घटनाक्रम घडतात. विकारी नाम संवत्सरात विकार उत्पन्न होतात, तद्वतच १८९९-१९०० या आषाढी वारीकाळात पंढरपूरात मरी आली म्हणजे प्लेगची साथ महामारी स्वरुपात पोहोचली. हा संसर्गजन्य रोग वा विकार मृत्युशय्येपर्यंत घेवून जाणारा आहे. साठ संवत्सर नामापैकी ३३ वे संवत्सर हे "विकारी" असते. इ.सन १८९९-१९०० पासुन संवत्सराच्या ६० च्या पटीत दुप्पटवर्ष क्रमाने, म्हणजेच इ.सन २०१९-२० हेही विकारीनाम संवत्सर होते. यांतही महामारी स्वरुपात कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव विकार म्हणून अवतरला आहे. इ.सन १९००-१९०१ ला ३४ व्या क्रमांकाचे संवत्सर हे "शार्वरी" नाम संवत्सर होते. यावर्षांपासुन संवत्सराच्या ६० च्या पटीत दुप्पट वर्ष क्रमाने म्हणजेच इ. सन १९२०-२१ पुन्हा शार्वरी नाम संवत्सर आलेले आहे. शार्वरी म्हणजेच रात्र होय, आधीच्या वर्षी विकार उत्पन्न झाला व पुढचेच वर्ष क्रमाने त्याची रात्र असते. ज्यांस शार्वरी हे नांव मिळाले. "काळरात्र वैऱ्याची आहे" ही म्हण आपण नेहमीच उच्चारात आणतो, ती या संवत्सर क्रमाने व त्याचे परिणामाने संपादलेली आहे. त्याअनुसार २०२०-२१ हे वर्ष हे विकाराची रात्र आहे व येत्या गुढीपाडव्यापर्यंत रात्र संबोधलेले शार्वरी नाम संवत्सर आहे. पुढे १३ .०४. २०२१ इथुन नवीन मराठी "प्लव" नामसंवत्सर प्रारंभ होईल व काळरात्र संपुन जाईल. तोपर्यंत या परिस्थितीत बचावात्मक राहणेचे असावे. तद्नंतर या महामारीस निसर्गतः निर्मुलन करण्याचे कार्य होईल व

आपलीही प्रतिकारशक्ति त्यासमच वाढेल हे अनुभवावे.

या अनुक्रमाने इ.सन १८९९-१९०० ला प्लेगची साथ बळावली व एका वारकऱ्यांस त्याची लक्षणे दिसु लागली. संसर्गजन्य रोगामुळे मदतीस कोणीही जाईना व त्याचेवर आलेले गंडांतर जे विधीलिखीत नव्हते, म्हणून समर्थांनी त्यांस बरे केले व देशबंधू म्हणजे वऱ्हाडी असे म्हणत सोबत शेगांवी नेले.

लोक म्हणती गुरुराया! । हा बहुतेक मेला सदया। याच्या नादीं लागतां वाया। संकट येईल आपणांतें।।१६७।।अ°१८

या ओवीतील अर्थानुसार गंभीर आजारी वारकरी पंढरपूरातच सोडून, महाराज आपण चलावे अन्यथा आपल्यावरही संकट येईल असे उद्गार सोबतच्या शेगांव ग्रामस्थांनी काढले. आपण म्हणतो नं की, यत्रतत्रसर्वत्र वा चराचरात देव आहे पण जाणावे लागते, तद्वतच समर्थ श्रीगजानन महाराज हे ब्रह्माण्डनायक सोबत असताना, त्यांनाही वारकऱ्यामुळे प्लेगची लागण होईल ही काळजी अज्ञान इतर वारकऱ्यांना जाणवली. परंतू सोबती श्रीगजाननरुपी ईश्वरास जाणू शकले नाहीतच.

असाच प्रसंग गंगाभारतीस कुष्ठरोग झाला म्हणून समर्थांजवळ येण्यांस मज्जाव केला जात होता व त्या कुष्ठरोगाचा इलाजही समर्थांनी केला. गुरूंना गंगाभारतीमुळे कुष्ठरोग होऊ नये, त्यासाठी संरक्षणार्थ शिष्यगण सरसावले होते. वास्तवात समर्थ हेच आपले रक्षणकर्ते आहेत, हेच शिष्य विसरले होते. आपल्यातील देवतत्वास नाकारुन अध्यात्म्याच्या पुस्तकातील एक धडा असलेला "विज्ञानवाद" याचा पुरस्कार करीत सध्या सर्वत्र स्तोम माजलेले आहे. विज्ञानातुन मानवाने प्रगती साधली, तरी निसर्गापासुन संरक्षण हे निसर्गतःच होत असते, हेही विसरुन चालणार नाही. समर्थ सद्‌गुरु श्रीगजानन महाराजांनी ठळकपणे, अनेक प्रसंगातुन कृती करीत दर्शवले की, गंडांतर असेल तर गुरू पाठीराखा असतोच. प्रारब्ध भोग वा निसर्गचक्राचा फेरा असेल, तर कर्मभोग भोगणे प्राप्त असतेच हेही जाणावे.

पंढरपूरी आलेल्या महामारीतुन एक गंडातर आलेला वारकरी, समर्थांनी मृत्युच्या दाढेतुन बाहेर काढला, पण निसर्गचक्राच्या फेऱ्यातील असंख्य वारकऱ्यांना बरे करण्याचे, सामर्थ्य असुनही समर्थ निसर्गचक्रात ढवळाढवळ करीत न थांबता शेगांवी परत आले. इथे ब्रह्माण्डनायक श्रीगजानन महाराजांचा संयम ठळकपणे जाणवतो.

तुझें टळलें गंडांतर। ऐसे वदोन ठेविला कर। त्या वारकऱ्याच्या शिरावर। ढाळ उलटी बंद झाली।।१७४।।अ°१८

।।ॐ नमो भगवते गजाननाय।।

ब्रह्म योगी

सौ. आरती देशपांडे, पुणे

जयाच्या करी एक चिलीम साधी।

जयाचे वस्त्र साच दिशाच दाही।।

जयाचे शिरी छत्र आकाश फक्त।

समर्थ योगी जणू जीवनमुक्त।।

मेदिनीवरी घेई निद्रा सुखाने।

चून भाकर गोड सेवी मुखाने।।

भक्त जनांसी तारीतो नित्य नेमे।

भजावे तयासी सांडूनी मोह कामे।।

साधोनि ऐसी समाधी उन्मन।

तेवीच उजळे अवघे त्रिभुवन।।

मूर्ती विराजे विश्रब्ध चित्मन।

साक्षात ब्रह्म योगी गजानन।।

।।ॐ नमो भगवते गजाननाय।।

मस्कतमध्ये आलेला माउलींचा अनुभव

सौ. गौरी गिरीश पटवर्धन, बडोदे

डिसेंबर 2017 ची सुरुवात होती. मस्कतला national day ची सुट्टी होती. मुलगा सून आणि त्यांचे मित्र मैत्रिणी असे पिकनिकला गेलो होतो.

परत येताना माझ्या मुलाला रस्ता नीट माहिती नसल्यामुळे त्याच्या मित्राच्या गाडीमागे आमची असे येत होतो. तो मित्र सेल्स मध्ये असल्या मुळे त्याचा नेहमीचा रस्ता होता. पण अचानक एका पॉइंट ला तो थांबला व म्हणाला रस्ता चुकलाय. पुढे dead end आहे, गाडी मागे घ्यावी लागेल. आम्ही मागे उभे राहिलो व तो U turn घेऊन गाडी वळवू लागला, तेवढ्यात एक बायकर वेगाने आला व त्या गाडीवर आदळून उंच उडून पलिकडे पडला. आम्ही जाम घाबरलो माझी सून सात महिन्यांची प्रेग्नंट होती.

पोलिस आले, त्या मित्राच्या गाडीवर आपटल्यामुळे त्याची गाडी जाम झाली. त्याच्या आईला मुकामार लागला. पोलिसांनी त्याच्या आईला आमच्या गाडीत बसवून आम्हाला जायला सांगितले व त्याला पोलिस स्टेशनमध्ये घेऊन गेले. आता आम्ही पुन्हा जिथून निघालो तिथे परत आलो. कारण रस्ता माहित नाही. मग मुलाने GPS चालू केलं तर आमची गाडी पुन्हा त्याच रस्त्याने आली व जिथे dead end वाटला होता तिथूनच पुढे जाऊ लागली. सगळं GPS च्या भरोशावर चालू होतं. सिंगल लाईन रस्ता, कुठेही लाईट नाही. एकही गाडी आली गेली नाही, असं आम्ही पंचवीस मिनिटं फक्त सरळ सरळ येत होतो. गाडीत 5 लोकं असूनही भयानक शांतता. मला फक्त माझी प्रेग्नंट सून दिसत होती.

अपघात झाल्यापासूनच माझं मनात 'गण गण गणांत बोते' हा जप सुरू होता. जवळ जवळ तीस मिनिटांनी एक रोडलाईट दिसला. नंतर 5 -7 मिनिटांनी एक कार समोरून आली. जवळ जवळ पंचेचाळीस मिनिटांनी आम्ही मस्कतच्या मेन रोडला लागलो.

डोक्यात फक्त भाऊ कवराचा तेल्हार्याचा रस्ता चुकला होता तो प्रसंग आणि ओठांवर गण गण गणांत बोते हा जप. घरी आल्यावर हातपाय धुवून पहिलं महाराजांना दंडवत घातलं व साखर ठेवली. पुढील कित्येक रात्री झोप येत नव्हती. सुनेला काही झालं असतं तर तिच्या आई वडिलांना काय उत्तर देणार होते मी. रस्ता तोच होता मग त्या मित्राला चुकला असं का वाटलं. त्याच्या ऐवजी आमच्या गाडीवर धडकला असता तर काय झालं असतं. एक ना अनेक प्रश्न. पण त्या मित्रालाही काही झालं नाही. पोलिसांनी थोडा दंड भरून पाठवून दिलं.

प्रत्येक वेळी बाहेर जाताना, 'चला माऊली, फिरून येऊ. तुम्ही बरोबर असलात की काहीच काळजी नाही'. असं म्हणून मी हात जोडून माऊलींना बरोबर चालण्यासाठी विनंती करते. आणि ते आहेतच अशा विश्वासाने प्रत्येक काम करते, त्यामुळे च ते नेहमी रक्षण करतात.

श्री गजानन जय गजानन🙏🌹🙏

मी आणि माझ्या काही मैत्रिणी रस्त्याने कुठे तरी जात होतो. अचानक समोरून खूप गायी, म्हशी उधळत आल्या आणि आमच्या दिशेने येऊ लागल्या. सगळीकडे लोक घाबरून पळू लागले. माझ्या दिशेने गायी येतात हे पाहून मी गण गण गणांत बोते हा जप सुरू केला आणि काय आश्चर्य सगळ्या गायी म्हशी एकदम शांत होऊन सरळ निघून गेल्या आणि मी जागी झाले. खरंच हा प्रकार स्वप्नात घडला होता आणि स्वप्नातही माझ्या तोंडून माऊलींचा मंत्र निघाला आणि स्वप्नातही येऊन त्यांनी माझं रक्षण केलं.

अशी ही आपली सर्वांची गजानन माऊली | स्वप्नातही मदतीला धावली ||

श्री गजानन जय गजानन🙏🌹🙏

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

श्री गजानन दरबार

सौ अपर्णा जोशी, पुणे

सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

माघ सप्तमी तिथी वरती
पुन्हा प्रगटले कैवल्य मूर्ती
विराजिले सिंहासनावरती
जणू स्वप्न झाले साकार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

षोडशोपचारे पूजा सुंदर
चवऱ्या ढाळी भक्त निरंतर
कोणी अर्पिती बुक्का,अबीर
कोणी दुर्वा, तुळशी,पुष्पहार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

पेढ़े, मोदक, छप्पन भोग
घेऊन जमले अगणित लोक
पिठले, भाकरी, पंचामृती धार
खडीसाखरेने भरले अंबार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

रांगोळ्या, तोरणे, मंगलवार
उजळले दीप, जणू सणवार
भक्तांच्या प्रितीस जपण्या
स्वामी सर्व करी स्वीकार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

भजन, कीर्तन, सहस्त्रावर्तन
विजयग्रंथाचे अखंड पारायण
प्रगटदिनी ह्या भावभक्तीला
नसे अंत ना पार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

संकट मोचन गजानन मूर्ती
भव ताप विघ्न ते हरती
घेता अनन्य शरणांगती
करिती सर्वांचा उद्धार
सजला महाराजांचा दरबार
माझ्या बाबांचा दरबार ।।

।।ॐ नमो भगवते गजाननाय ।।

Shree Gajanan Vijay Granth first edition photo gallery

Photo courtesy: Deepak Thakur (Cleveland, OH)

Collage: Deepika Kadu (Boston, MA)

Sant Shri Hari Bhakta Parayan Shree Dasganu Maharaj completed writing Shree Gajanan Vijay Granth on Wednesday Shakay 1861 Varsha pratipada which was Gudi Padwa day in the year. The pothi was printed and available for purchase at Shegaon Sansthan in September 1939.

The pictures below are hand drawn sketches from the first edition of the pothi, except for chapter 15th picture which is a real photo of the sabha with Bal Gangadhar Tilak and not a hand drawn sketch.

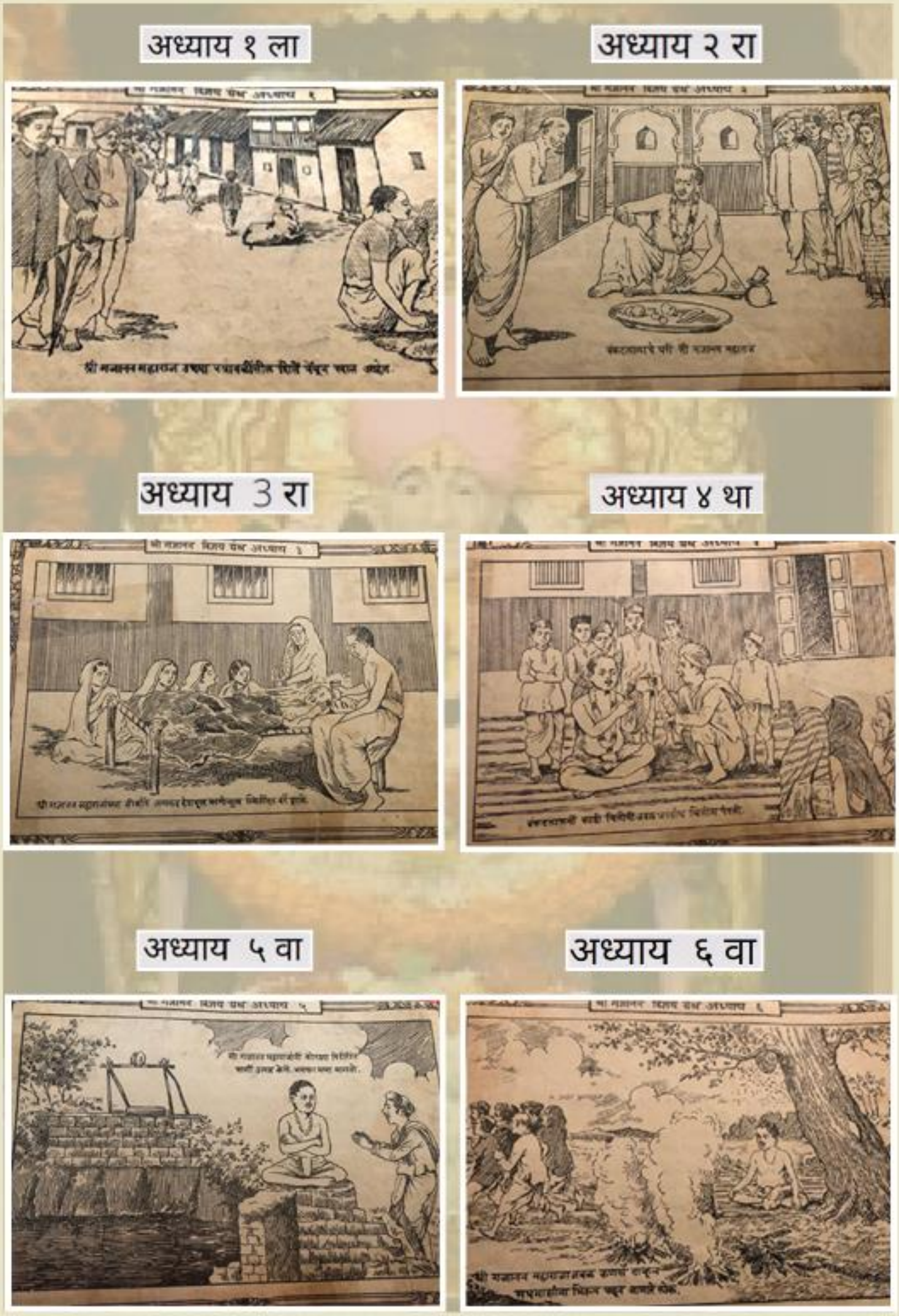
अध्याय १ ला
अध्याय २ रा
अध्याय 3 रा
अध्याय ४ था
अध्याय ५ वा
अध्याय ६ वा

अध्याय ७ वा

अध्याय ८ वा

अध्याय ९ वा

अध्याय १० वा

अध्याय ११ वा

अध्याय १२ वा

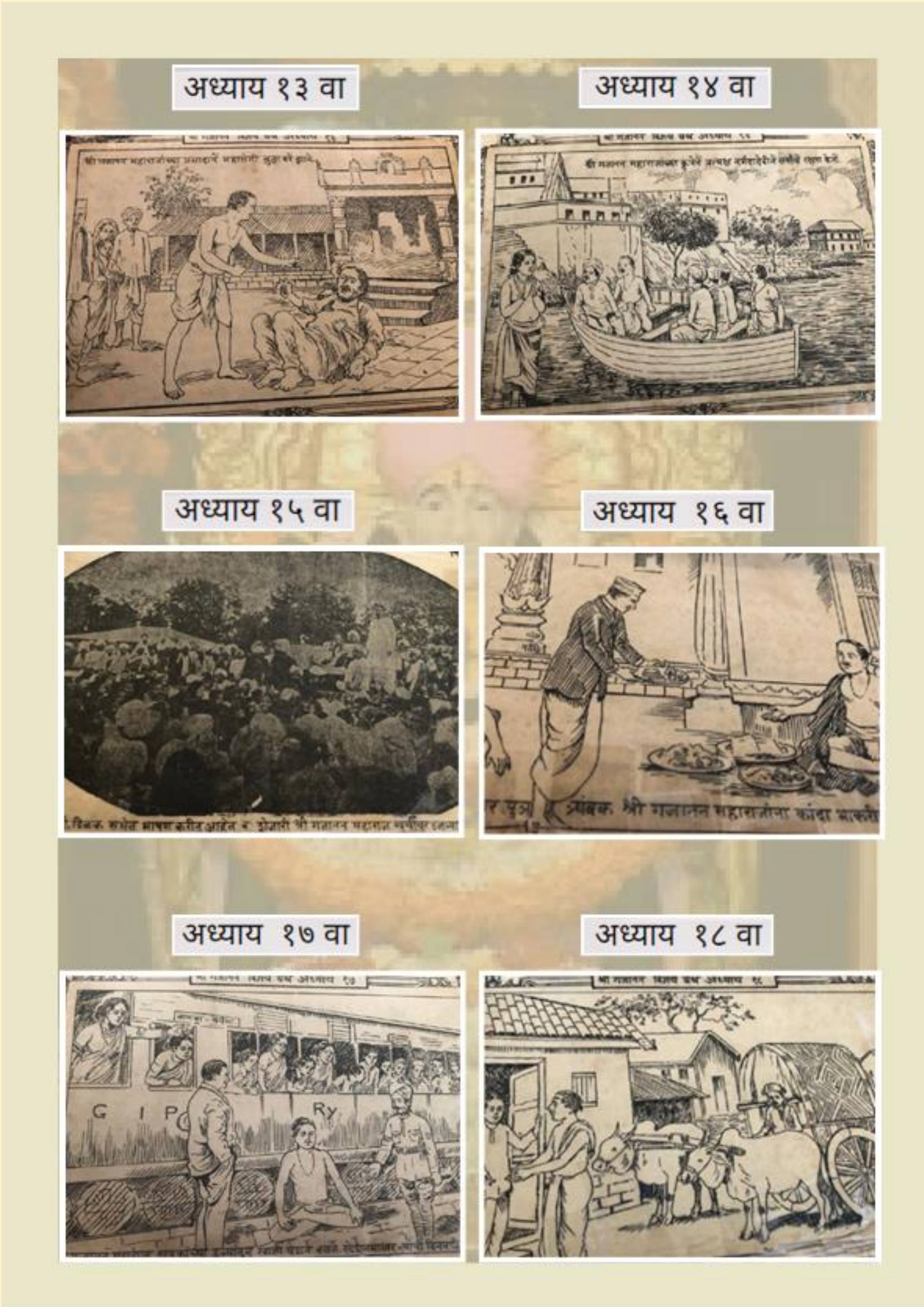
अध्याय १३ वा
अध्याय १४ वा
अध्याय १५ वा
अध्याय १६ वा
अध्याय १७ वा
अध्याय १८ वा

अध्याय १९ वा

अध्याय २० वा

अध्याय २१ वा

श्री गजानन मंदिराचे शिल्पकार

जैसी लेकुरे आनंदती पुढील सणाच्या आशेने!

सौ. मेघना विश्वजित अभ्यंकर, मुंबई

श्री गजानन विजय ग्रंथात ११ व्या अध्यायात भास्कर पाटील यांच्या अन्तकालसमयी जी ओवी दासगणू महाराजांनी लिहिली आहे ती अत्यंत चिंतनीय आहे.

उत्तरोत्तर आनंद वृत्ती / भास्कराची वाढत होती /

जैसी लेकुरे आनंदती पुढील सणाच्या आशेने //११. ६९//

जड वस्तूचा मृत्यू हे जगातील एकमेव शाश्वत सत्य आहे. आणि जगातील सर्व सामान्यांचे भय आहे. स्मशान वैराग्य माणसाला का येते? तर तिथे या शाश्वत सत्याची माणसाला क्षणिक जाणीव होते आणि तो दुःखी होतो. परंतु मायेचा पगडा इतका भारी असतो कि तिथून तो बाहेर येऊन आपल्या विश्वात रममाण झाला की काही कालावधीने हे उसने वैराग्यही संपून जाते पुन्हा माणूस भोग विलासात अडकून जातो.

असे असताना भास्कर पाटील यांना जेव्हा कळले कि २ महिन्यांनी माझा मृत्यू आहे तेव्हा ते दुःखी का नाही झाले? मृत्यू जसा जवळ येत होता तशी त्याची वृत्ती अधिकच आनंदी होत होती. पुढे येणाऱ्या सणाचा जो उत्साह सर्व सामान्य माणसांमध्ये संचारतो तसा उत्साह त्याच्या मनात साठला होता. हे कसे झाले?

राजा परिक्षितीला जेव्हा आजपासून ७व्या दिवशी आपल्याला तक्षक नाग चावून आपला मृत्यू होणार आहे हे कळले, तेव्हा त्या साक्षात भगवंताने मातेच्या उदरी तारलेल्या परिक्षितीला उपदेश करायला शुक मुनी आले. संपूर्ण भागवत कथा त्यांनी परिक्षितीला सांगितली आणि त्यानेही ती पूर्ण लक्ष देऊन श्रवण केली. त्यावर मनन, चिंतन केले आणि त्याच्या मनातून मृत्युचे भय गेले नाही तर मृत्यूचे अस्तित्वच त्याच्या मनातून निघून गेले. तो आतून बाहेरून मोकळा झाला. त्याचे देहावरचे ममत्व संपले. खरं तर हेच कारण असेल भास्कर पाटलांच्या बाबतीत.

अनेक जन्मांच्या पुण्याईने हा मनुष्य देह प्राप्त होतो आणि या देहाचे साध्य एकच कि त्या परमात्म्याशी तादात्म्य पावणे. हे साध्य साधायला आवश्यकता असते सद्गुरूकृपेची, ईश्वरकृपेची आणि आत्मकृपेची. भास्कर पाटलांच्या बाबतीत महाराजांच्या एकाच कृतीने त्याला उपरती झाली आणि तत्क्षणी तो महाराजांचा झाला. म्हणजे त्याचा देहात्मभाव मावळून गेला. पुढे महाराजांच्या नित्य सहवासात राहून त्याच्या सर्व वृत्तींचा र्हास झाला. जो काही सात्विक मत्सर त्याच्या मनी बाळाभाऊ विषयी उत्पन्न झाला होता तोही महाराजांनी दूर केला आणि महाराजांचा निस्सीम भक्त असण्याचा एक सात्विक अहंकार आणि महाराज माझे सगळे ऐकतात ही जी एक ममत्वाची भावना त्याच्या मनात उत्पन्न झाली त्याचीही निवृत्ती महाराजांनी केली. त्यामुळे तो आतून बाहेरून मोकळा झाला.

मोक्ष साधण्यासाठी प्रथम निर्मल मन असावे लागते. जेव्हा ते साधते तेव्हा एकाग्रता साधता येते आणि ते झाल्यावरच निदिध्यासन आणि आत्मानिवेदनाने गुरुकृपा होते आणि मोक्ष साध्य होतो.

संताच्या सेवेने भास्कर पाटलांच्या जीवनाचे सार्थक झाले होते. मिळवण्यासारखे काही शिल्लकच राहिले नसल्याने तो निर्वासित झाला होता. आणि खरं तर त्याला महाराजांनी आधीच मोक्ष दिला होता. त्यामुळे त्याचा देहात्म भाव संपून गेला होता. मृत्यू केवळ त्या देहाचा होता हे तो जाणून होता. आत्मा तर कधीच महाराजांशी समरस झाला होता. आणि आता मृत्युच्या जाणीवेने तो आनंदित होत होता कारण देहाला मर्यादा असतात. एकदा देह पडला कि मग कसलीच बंधनं राहत नाहीत. मग महाराजांशी देहानेही भिन्नत्व राहिले नसते. त्यांना महाराजांचा विरह सहन करावा लागला नसता. देहात एकच कार्य शिल्लक होते कि महाराजांचे भव्य स्मारक इथे शेगावात व्हावे, ते त्यांनी सर्वांकडून कबूल करून घेतले.

आयुष्य सत्कारणी लागले. सर्व ठायी त्यांना त्यांचेच स्वरूप दिसत होते. कुठलीच वासना अतृप्त राहिली नाही म्हणजे देह जाण्याआधी वासना संपल्या. अशा स्थितीत, मृत्यूला माणूस भीत नाही तर त्याचे स्वागत करतो. काही जीव मृत्यू समोर येऊन ठेपतो तरीही

अडकलेले असतात कारण काही याच जन्मी भोगावयाच्या वासना शिल्लक असतात. यातून शिकण्यासारखे जे आहे ते असे की गुरुकृपा, ईश्वर कृपा होणे यासाठी प्रथम आपण प्रयत्न केले पाहिजेत. प्रयत्न म्हणजे बहिरंग साधना नव्हे तर आंतरिक साधना. महाराजांनी मला जे हवे ते द्यावे पेक्षा महाराजांना मी जसा हवा आहे तसा व्हायचा मी प्रयत्न करीन आणि माझ्यातले अवगुण प्रयत्न पूर्वक सांडून, सद्‌गुण आत्मसात करेन त्यांच्या आशीर्वादाने. त्यांच्याकडे याचना हीच करावी कि मला आतून बाहेरून मोकळे करा आणि परा भक्ती साधू द्या. हे जेव्हा होईल तेव्हा कृपा होईल आणि मग आपणही आनंदी होवू त्या सणाच्या आशेने आणि महाराज आपल्याकडेही कौतुकाने पाहतील.

समर्थांची एक सुंदर रचना आहे:

विद्यावैभव दे रे राम । उदासीनता दे रे राम ॥

मागों नेणें दे रे राम । मज न कळें ते रे राम ॥

तुझी आवडी दे रे राम । दास म्हणे मज दे रे राम ॥

दास म्हणे रे सदगुण धाम । उत्तम गुण मज दे रे राम ॥

पावन भिक्षा दे रे राम । दीनदयाळा दे रे राम ॥

अभेदभक्ती दे रे राम । आत्मनिवेदन दे रे राम ॥

तद्रूपता मज दे रे राम । अर्थारोहण दे रे राम ॥

सज्जनसंगति दे रे राम । अलिप्तपण मज दे रे राम ॥

ब्रह्मअनुभव दे रे राम । अनन्यसेवा दे रे राम ॥

मजविण तूं मज दे रे राम । दास म्हणे मज दे रे राम ॥

हे जर रामाने आपल्याला दिले तर आपण सद्‌गुरुकृपेला पात्र होवू.

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

गहणा कर्मणो गती:

मंदाकिनी पाटील, मुंबई

"कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं बोद्धव्यं च विकर्मणः।
अकर्मणश्च बोद्धव्यं गहना कर्मणो गतिः॥

कर्माची गती गहन आहे म्हणजे काय? कोणत्या कर्माचे नेमके काय फळ मिळेल आणि केव्हा मिळेल हे सांगणे कठीण असते.

आतापर्यंत आपण बऱ्याचदा संचित, प्रारब्ध व क्रियमाण या विषयावर चर्चा केलेली आहे. या लेखात...

१) सर्वप्रथम आपण जे अन्न ग्रहण करतो त्याचा कर्मावर कशाप्रकारे प्रभाव पडतो ते पाहणार आहोत तसेच,

२) कर्मफल हे कर्मावर आधारित नसून कोणत्या पाच गोष्टींवर आधारित असते हे आपण पाहणार आहोत...

अन्नाची महती: -

असे म्हणतात, "जैसा हमारा भोजन है वैसा हमारा मन है, जैसा हमारा मन है वैसे हमारे विचार, जैसे हमारे विचार है, वैसा हमारा कर्म है और जैसा हमारा कर्म है वैसेही परिणाम."

प्रत्येक मानवाचा आहार हा त्याच्या रुची वर अवलंबून असतो. ति रूची ही प्रकृती स्वभावानुसार असणाऱ्या प्रधान गुणांवर अवलंबून असते. याच कारणास्तव हा जीव तीन प्रकारचा होऊन तीन प्रकारची कर्मे करतो. सत्व गुणसंपन्न मनुष्य जर असेल तर त्याला सात्विक आहाराची आवड असते. या सात्विक आहारामुळे मनात संतोष प्रसन्नता वाढते. तो सात्विक कर्म करण्यास प्रवृत्त होतो. रजोगुणी मनुष्याला राजस आहार आवडतो, त्याचा परिणाम म्हणजे तो राजसिक कर्म करण्यास प्रवृत्त होतो. तमोगुणी मनुष्याचा आहार म्हणजे कुजलेले उष्टे असे अन्न, या तामसी आहाराचा परिणाम म्हणजे तो तामसिक कर्म करण्यास प्रवृत्त होतो.

त्याचप्रमाणे शुद्ध मार्गाने धनार्जन करणाऱ्या व्यक्तीच्या घरचे अन्न खाल्ले असता ते शुद्ध बुद्धीला कारक होते तसेच अनीतीच्या मार्गाने धनार्जन करणाऱ्या व्यक्तीच्या घरचे अन्न खाल्ले असता काय परिणाम होतो ते आपण आता पाहू.

एकदा एक सच्छील साधू फिरत फिरत एका गावात आला आणि कर्मधर्मसंयोगाने एका सोनाराकडे मुक्कामाला राहिला सोनाराने ही त्याला आग्रह करून आठ दिवस ठेवून घेतले आठ दिवस त्या सोनाराचे अन्नपाणी सेवन करून साधुमहाराज पुढच्या प्रवासाला निघाले. जाता जाता त्यांची एका श्रीमंत व्यापाऱ्याशी गाठ पडली आणि त्याने त्यांना आपल्या घरी मोठ्या आग्रहाने दोन दिवस ठेवून घेतले. दोन दिवस आनंदात घालवून साधू महाराजांनी पुन्हा प्रवासाला निघण्याची तयारी केली. सकाळीच स्नानासाठी स्नानगृहात प्रवेश केल्याबरोबर एक सोन्याची मोहन माळ त्यांच्या दृष्टीस पडली. साधुमहाराजांनी ती उचलली आणि झोळीत टाकली. कुणाचाही निरोप न घेता त्यांनी सरळ पुढचा रस्ता पकडला. दोन दिवस वाटेत कुठेही त्यांना कोणी भिक्षा दिली नाही. तिसऱ्या दिवशी ते एका वृक्षाखाली कपाळाला हात लावून विचार करीत बसून राहिले. दोन दिवस आपल्याला अन्नाचा कण देखील का मिळू नये? हा विचार करता करता त्यांना झोळी तील मोहन माळेची आठवण झाली आणि त्यामुळे तर ते फारच खिन्न झाले. स्वप्नात सुद्धा जो प्रमाद घडू नये तो आपल्या हातून प्रत्यक्षात घडावा याचे त्यांना अतिशय आश्चर्य वाटू लागले. पश्चातापाने चित्त होरपळून निघाले त्याच तिरमिरीत त्यांनी परतीचा प्रवास सुरू केला आणि कसेबसे एकदाचे त्या व्यापाऱ्याच्या घरी येऊन पोहोचले. त्यांनी झोळी तील मोहन माळ काढून त्याच्या हातावर ठेवली आणि त्याची मनापासून क्षमा मागितली ते म्हणाले,

" ही दुर्बुद्धी मला झालीच कशी... ते माझ्या ध्यानात येत नाही". जन्मात कधी असली गोष्ट माझ्या हातून होईल असे स्वप्नातही वाटले नव्हते. मला असा बुद्धीभ्रशं का व्हावा ते कोणाला विचारायचे ते समजत नाही. त्यावर तो व्यापारी म्हणाला आमच्या समोरच्या घरात एक सत्पुरुष राहतात ते कदाचित आपले शंकानिरसन करू शकतील आपण त्यांची भेट घ्या. त्याप्रमाणे साधु पुरुष त्या महात्म्यांकडे गेला आणि त्यांना त्याने सारा वृत्तांत निवेदन केला त्या महात्म्याने त्या साधूला विचारले की, "बाबा रे त्या व्यापाऱ्याकडे जाण्यापूर्वी तु कोणाकडे राहिला होतास?" साधू म्हणाला, "महाराज त्यापूर्वी मी एका सुवर्णकाराकडे आठ दिवस राहिलो होतो". यावर महात्मा म्हणाले मग तुला चौर्यकर्म करायची बुद्धी झाली यात काय आश्चर्य! सुवर्णकार कितीही श्रीमंत असला तरी दागिने बनवताना गिऱ्हाईकाचे थोडेतरी सोने गहाळ केल्याशिवाय राहात नाही. तेव्हा त्याच्या कर्माचे संस्कार त्याच्या अन्नावर होतात आणि ते संस्कार ते अन्न ग्रहण करणाऱ्या वर झाल्याशिवाय कसे राहतील.... त्यामुळे तुला मोहन माळ चोरण्याची बुद्धी झाली". असा परिणाम असतो अन्नाचा... जसे अन्न खावे तसे त्याचे संस्कारही त्या अन्ना बरोबर आपल्याकडे येतात.

आता आपण कर्माची गती गहान आहे म्हणजे नेमके काय हे पाहू.

ज्या कर्माला आपण पापकर्म समजून टाळण्याचा प्रयत्न करत असू ते कदाचित पुण्यफळ देईल आणि जे कर्म पुण्यकारक आहे असे समजून आपण करायला जाऊ तर ते कदाचित पाप फळ पण देईल. कारण कर्मफल कर्मावर आधारित नसून या पाच गोष्टींवर आधारित असते, त्या म्हणजे

१) कर्म करण्यामागचा हेतू, उद्देश २) चिंतन
३) पद्धत ४) परिणाम ५) परिस्थिती.

१) कर्म करण्यामागचा हेतू: -

कर्म फळा मागे, कर्मा मागचा हेतू, उद्देश, प्रेरणा यांचा कसा परिणाम होतो ते आपण पाहू.

संत सूरदास यांचे एक भजन आहे त्यात त्यांनी म्हटले आहे, "पिता त्यजो प्रल्हाद, बिभीषण बंधू, भरत महतारी". धर्मशास्त्र सांगते पितृ देवो भव पितृ आज्ञा पाळली नाही, तर पाप लागेल. प्रल्हादाने पितृ आज्ञा (हिरण्यकश्यपुची आज्ञा) पाळली नाही. तरी त्याचे कल्याण झाले. वडील बंधू पितृ समानच पण बिभीषणाने रावणाचा त्याग केला. मातेचा महिमा अपरंपार. पण भरताने मातेची उपेक्षा करून तिची आज्ञा मानली नाही. गुरूंचा महिमा वर्णन करायला शास्त्र अपूर्ण पडतात. पण बळीराजाने गुरूंची उपेक्षा केली (शुक्राचार्य), त्यांची आज्ञा मानली नाही. या साऱ्यांच्या कृतीमागे जो परमश्रेष्ठ उद्देश होता त्यामुळे धर्म आज्ञा शास्त्र मर्यादा यांच्याविरुद्ध जाऊनही त्यांचे कल्याण झाले.

अजून एक उदाहरण आपण पाहू. एकदा शिबी राजा सिंहासनावर बसलेला असताना एक कबूतर प्राण भयाने जीवाच्या आकांताने उडत त्याच्या मांडीवर येऊन बसले. मागोमाग बहिरी ससाणा तेथे आला. तो राजाला म्हणाला, "ही माझी शिकार आहे. ती तू मला दे अन्यथा मी भुकेने व्याकूळ होऊन मेलो तर त्याचे पाप तुला लागेल". शिबी राजा म्हणाला की "तो मला शरण आला आहे शरणागताचे रक्षण करणे एक क्षत्रिय म्हणून आणि राजा म्हणून माझे कर्तव्य आहे. त्यामुळे

मला शरण आलेल्याला अभयदान देणे हा माझा स्वधर्म आहे म्हणून हा पक्षी मी तुला देणार नाही, परंतु तू भुकेने व्याकूळ होऊ नये म्हणून मी तुला दुसरे मास देण्याची व्यवस्था करतो". त्यावर बहिरी ससाणा त्यास म्हणतो की "तू दुसऱ्या कोणत्यातरी पशूंची हत्या करून मला देण्यापेक्षा कबूतर दे की काय फरक पडणार आहे?" त्यावर शिबी राजा असे म्हणतो की, दुसऱ्या कोणत्या पशुपक्ष्यांची हिंसा करून या कबूतराचे रक्षण करण्यापेक्षा मी माझेच मांस काढून तुला देतो... आणि याचा परिणाम त्या राजाची परीक्षा घेण्यासाठी आलेले इंद्र व यमराज प्रकट होऊन शिबी राजाला चोविसावा इंद्र होण्याचे वरदान देतात. या कर्मा मागे शिबिराजाचा उद्देश काय होता तर फक्त कर्तव्य पालन व स्व धर्माचरण. 'स्वधर्मे निधनं श्रेय:'! अशाप्रकारे कर्म करण्यामागचा उद्देश हेतू व प्रेरणा या कर्मफलावर परिणाम करतात.
त्याच प्रमाणे गजानन विजय ग्रंथात ११ व्या अध्यायात भास्कर पाटलांचा व त्या व्दाड गाईच्या उदाहरणावरून कर्म करणाऱ्या कर्त्याचा हेतू कर्म फळावर कसा प्रभाव टाकतो हे आपण पाहिले आहे

२) चिंतन: - कर्मबंधन यासाठी निर्णायक परिचालक असे दुसरे महत्त्वाचे कारण म्हणजे चिंतन. उद्देश व चिंतन यामधील सेतु म्हणजे निर्णयशक्ती पाप-पुण्याचे बंधन कर्माचे बंधन हे मनुष्या साठीच आहे पशुपक्ष्यांसाठी नाही. याला सर्वात महत्त्वाचे कारण म्हणजे विचार करून निर्णय घेण्याची शक्ती ईश्वराने फक्त मनुष्याला दिली आहे. इतर पशुपक्ष्यांना नाही. कर्म फलावर आपण केलेल्या चिंतनाचा कसा प्रभाव पडतो ते आपण एका उदाहरणाने पाहू.
एका नगराबाहेर एक कुटी बांधून एक महात्मा राहत होते. समाजात प्रतिष्ठित व्यक्ती म्हणून त्यांचा लौकिक होता. अनेक प्रतिष्ठित लोक तसेच सामान्य लोकही त्यांच्याकडे प्रवचनाला येत असत. एके दिवशी त्यांच्या कुटीच्या समोरच रस्त्याच्या दुसऱ्या बाजूला एका भव्य महालाची निर्मिती सुरू झाली. तपास करता त्यांना कळले की त्या शहरातील सर्वात सुंदर गणिका तेथे राहावयास येत आहे. हे ऐकताच ते महात्मा नाराज झाले. शेवटी ती गणिका तेथे राहावयास आली. रोज रात्रीच्या नृत्य, शृंगारिक गीत संगीताची मैफल या सर्व गोष्टींचा महात्म्यांना त्रास होऊ लागला. एकेदिवशी त्यांना अंधार झाल्यावर त्यांच्याकडे प्रवचनाला येणारी काही मंडळी लपतछपत गणिकेच्या महालाकडे जाताना दिसली. महात्माजींना आश्चर्य वाटले. ते मनातून दुःखी झाले. त्यांच्या मनात आले आपल्याकडे येणाऱ्या पैकी अजून कोण कोण तेथे जाते ते बघायलाच हवे आणि मग हळूहळू त्यांना छंदच लागला ते रात्री उशिरापर्यंत कुटीच्या बाहेर ओट्यावर अंधारात बसून येणाऱ्या जाणाऱ्या कडे लक्ष ठेवायला लागले. आता त्यांचे मन जपात, ध्यानाच्या ऐवजी महालातून येणाऱ्या शृंगारिक संगीत ऐकण्यात रस घेऊ लागले. कालांतराने योगायोगाने महात्म्यांचे व गणिकेचे शरीर एकाच दिवशी सुटले. गणिकेला न्यायला देवदूत आले आणि महात्म्यांना न्यायला यमदूत! याचे त्या महात्म्यांना आश्चर्य वाटले . हे असे का झाले असे विचारताच देवदूत त्यांना म्हणाले की समोर बघा, तुम्ही ज्या शरीराने पूजा पाठ करीत होतात, त्या शरीराला नेण्यासाठी सुशोभित पालखी तयार होत आहे, शेकडो लोक आदरांजली, श्रद्धांजली देत आहेत. चंदनाच्या लाकडाची चिता रचली जात आहे. शरीरावर फुलांच्या माळा चढवल्या जात आहेत. गणिकेच्या शवाकडे बघा तेथे कोणीही नाही. बेवारस म्हणून उपेक्षित पडले आहे. असे का घडले तर ती शरीराने पाप करत होती पण मनाने तुमचे चिंतन करायची की तुम्ही किती पुण्यात्मा आहात. नेहमी जप ध्यान पूजा पाठात मग्न असता आणि मी पापीणी असे पाप करून जगत आहे. ती सदैव पश्चातापाने जळून मनोमन ईश्वराचा धावा करायची आणि या उलट तुम्ही गणिकेच्या चिंतनात तिच्या महालात काय काय श्रुंगारीक भोग होतात या कल्पनेत रमायचा म्हणजे तुमचे 'चिंतन' विषय वासनांचे होते म्हणूनच तुम्हाला नेण्यासाठी यमदूत आले आहेत व गणीकेला नेण्यासाठी देवदूत आले आहेत. यावरून आपल्या लक्षात येते की चिंतना ने कर्म फळावर कसा परिणाम होतो.

३) पद्धती: -
पद्धती म्हणजे कर्म कोणत्या पद्धतीने केले तेसुद्धा कर्म फलावर परिणाम करते. कर्मफलाचा निर्णय होताना पाप पुण्याची बेरीज वजाबाकी होत नाही. प्रत्येक कर्माचे फळ वेगळे व स्वतंत्र उत्पन्न होते व ते वेगळेच भोगावे लागते. पापाची पुण्यातून वा पुण्याची पापातून वजाबाकी होत नाही. जीवनभर सत्यनिष्ठ राहिलेला धर्मराज युधिष्ठिर "नरोवा कुंजरोवा" हे अर्धसत्य बोलला. हे अल्पसे असे त्याचे पाप जीवनभर च्या सत्य व्रतातून वजा करून त्याला मिळाले नाही. महाभारतात उल्लेख आहे की धर्मराज युधिष्ठिर सदेह स्वर्गात जाताना त्यांना नरकाचे दर्शन करीत जावे

लागले. गजानन विजय ग्रंथात 19 व्या अध्यायात गजानन महाराज जेंव्हा नागपूरच्या गोपाळ बुटी यांच्या घरी जातात त्यावेळी त्यांनी गजानन महाराजांना आपल्या वाड्यात कोंडून ठेवले. त्यामागे त्यांचा हेतू वाईट नव्हता. गजानन महाराजांवरील निस्सीम प्रेमामुळे त्यांनी महाराजांना वाड्यावर डांबून ठेवले. कोणत्याही शेगावच्या भक्ताला त्यांना भेटण्यास मज्जाव केला. या कृतीमागे प्रेम जरी असले तरी पद्धत चुकीची होती. ते हे विसरले की प्रेम हे त्याग व समर्पणा यावर आधारभूत असते. त्यांचे महाराजांवर प्रेम करणे चुकीचे नव्हते परंतु त्यांची व्यक्त करण्याची पद्धत चुकीची होती.

४) परिणाम: - महाभारताच्या युद्धानंतर युधिष्ठिराला राज्यात जागोजागी अन्नछत्र उभी करण्याची इच्छा उत्पन्न झाली. कृष्णाने याला विरोध केला व त्याला यमपुरीत नेऊन एका राजाला नरकवास झाल्याचे दाखवले. तो राजा धर्मराज युधिष्ठीराला म्हणाला, अपंग, वृद्ध, यात्री वगैरे लोकांना अन्नदान करणे हे पुण्य कार्य खरे व त्यासाठी मी अन्नछत्र उघडले परंतु त्यात सर्वच लोक येऊ लागले. धडधाकट तरुण सुद्धा.... त्याचा परिणाम काही लोक आळशी बनले ते काहीच काम करीत नसल्याने व्यसनी बनले. अशाप्रकारे मला पुण्या तर मिळाले नाहीच, उलट मी लोकांच्या पापाचा भागीदार बनलो. दुसरी कथा वृंदावन येथे राहणाऱ्या एका संतांची आहे ते आपल्या कुटी बाहेर बसून ध्यान करत होते .ध्यानात त्यांना कृष्णाच्या बाल लीलांचा अनुभव होत होता त्या बाललीला पाहताना त्यांच्या चेहऱ्यावर हास्य चमकले त्याक्षणी योगायोगाने त्या गावात राहणारा एक अत्यंत कुरूप बेढब माणूस त्याच रस्त्याने जात होता. त्याला वाटले संत त्याच्याकडे पाहून हसले. त्यामुळे तो अत्यंत व्यथित झाला त्याला वाटले इतर लोक त्याच्या कुरूप दिसण्याला हसतात परंतु आज संतांनी पण आपल्याकडे पाहून हसावे याचे त्याला वाईट वाटले तो अत्यंत व्यथित झाला आपल्या जगण्याला अर्थ काय असे म्हणून अतिशय दुःखी झाला. इकडे त्या संतांच्या ध्यानातील कृष्ण अदृश्य झाला. त्यांचे ध्यान तुटले. पुन्हा लवकर ध्यान लागेना. त्यांनी कळवळून कृष्णाला प्रार्थना केली असता कृष्ण तेथे प्रकट झाले व म्हणाले तुझ्या असावधानी मुळे , चुकीच्या पद्धतीने म्हणजे कुटीत न बसता बाहेर बसून ध्यान केल्याने एक माणूस अत्यंत व्यथित झाला म्हणून मी अंतर्धान पावलो. अनावधानाने केलेली एक छोटीशी चूक... पण तिचा परिणाम काय होऊ शकतो हे आपण पाहिले.

५) परिस्थिती: - एकच कर्म एका परिस्थितीत पुण्य कार्य असेल पण दुसऱ्या परिस्थितीत पाप. एकच कार्य एका व्यक्तीसाठी पुण्यकर्म असेल पण दुसऱ्या व्यक्तीसाठी पाप.जसे महाभारतात युद्ध करणे अर्जुनासाठी पुण्यकर्म होते , युद्ध विन्मुख होणे पाप. तसेच गुरु द्रोणांसाठी हे युद्ध करणे पाप होते, युद्ध विन्मुख होणे पुण्य. अनेक कर्मे विशेषत: धर्माचरणा संबंधी देश काल परिस्थितीवर आधारित आहेत. उदाहरणार्थ आपण मंदिरात जाण्यासाठी किंवा पूजा पाठ करण्यासाठी स्नान करणे आवश्यक मानतो. दिवसातून एक वेळ काय दोन वेळा स्नान करणे आपल्या येथील हवामान, वातावरणाच्या दृष्टीने योग्य आहे. पण लडाख तिबेटमध्ये जर कोणी रोज स्नान करून पूजा पाठ करण्याचा अथवा मंदिरात जाण्याचा आग्रह केला तर... तर त्याला लवकरच मृत्यूचे आमंत्रण येइल. हा सर्व बर्फ मय प्रदेश आहे. त्यामुळे येथे स्नानाची आवश्यकता नाही . तसेच आजारी व्यक्ती व धडधाकट व्यक्ती या दोघांकडून एकाच प्रकारच्या धर्माचरणाची अपेक्षा ठेवणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे गरीब भक्ताने परिस्थितीनुसार गीतेत सांगितल्या प्रमाणे "पत्रं, पुष्पं, फलं ,तोयं" अशी पूजा केली तर ती गोष्ट वेगळी, पण सर्व तर्हेने साधन संपन्न धनवान माणसाने या श्लोकाचा आधार घेऊन पूजा केली, दानधर्म केला नाही तर योग्य होईल काय?
अशा प्रकारे केवळ आत्मज्ञानाच्या परिस्थितीत पाप-पुण्य दोन्ही दग्ध होऊन नष्ट पावतात. "ज्ञानाग्निदग्धकर्माणि" जोपर्यंत आत्मज्ञान होत नाही तोपर्यंत पाप-पुण्य दोन्ही असतात व ते भोगल्या वाचून कधीच नष्ट होत नाही. कर्मबंधनातून मुक्त होण्यासाठी "योग कर्मसु कौशलम्" म्हणजेच निष्काम कर्म, फळाच्याआसक्तीचा त्याग करून केलेले कर्म, भगवान प्रित्यर्थ केलेला कर्मयोग. कर्तेपणाच्या अभिमाना पासून मुक्ती.... हीच आपल्याला कर्म बंधनाच्या फळापासून मुक्त करू शकते.
म्हणून तर "कर्मणो गहना गतिः" असे म्हटले आहे......

जय गजानन 🙏🙏🙏

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

नामजपाचा अनुभव

शुभांगी खानजोडे, न्यू जर्सी

गेल्या वर्षी March 2020 पासून सगळीकडे एकच चर्चा सुरु झाली होती - Corona virus, त्यामुळे येणारा Lockdown आणि 'काळजी घ्या, काळजी घ्या आणि काळजी घ्या' हे समुपदेशन. भारतात ठिकठिकाणी विष्णुसहस्त्रनाम, होमहवन आणि अशा बऱ्याच उपासना चालू झाल्याच्या बातम्या समजत होत्या. याच वेळी १-२ भक्तांनी 'आपण सामूहिक नामस्मरण करूया का'असा विचार मांडला. आपल्या घरात बसून ठरावीक वेळेस, ठरावीक जप आणि तोसुद्धा आपल्या समविचारी भक्तांबरोबर... छानच कल्पना होती.

या काळात कित्येक जण, including Medical staff आणि border वरील जवान समाजहितासाठी लढत होते. आपल्या कुटुंबासाठी महाराजांसमोर हात जोडताना, कुठेतरी ह्या national heroes साठीसुद्धा प्रार्थनाा केली जात होती. तेव्हा "आपण 'श्री महाराजांच्या कृपेने, या वैद्यकीय क्षेत्रातील आणि सैन्यातील योद्ध्यांना CORONA च्या संसर्गापासुन संरक्षण मिळावे', असा संकल्प करून daily जप चालू करूया" अशी post group वर टाकली आणि भक्तांचाही याला चांगला प्रतिसाद मिळाला.

18 March पासून, रोज संध्याकाळी 8:30 ला conference call join करून, virtual नामस्मरण सुरु झाले. नामस्मरणाची साधारण रुपरेशा अशी असते: 'गण गण गणांत बोते' जपाची २ आवर्तने (२ जपमाळा) करायची. सुरवात आणि शेवट जोरदार नामगजराने करायचा. प्रत्येक दिवशी एका भक्ताने lead घेऊन मोठ्याने जप करायचा आणि बाकी सर्वांनी mute वर राहून त्यांच सुरात जप करायचा.

सुरवातीचे काही महिने, काही भक्तांसाठी हे lead घेऊन सगळ्यांसमोर जप करणे नवीनच होते. त्यामुळे सुरूवातीला थोडे tension आणि जप पूर्ण झाल्यानंतर मात्र अतिशय आनंद याचा अनुभव कित्येकांनी घेतला.

हा call 8:20 PM ला सुरु होतो. Call join केल्यानंतर भक्त आपले नाव आणि घरातील जप attend करणाऱ्या इतर family members ची नावे सांगतात. ही सर्व नावे रोज note होऊन, total किती जण join झाले आणि total कीती जप count झाला हे Group वर post करण्यात येते. Normally 40-60 जण मिळून रोज जप करतात. प्रत्येकजण जसजसे नाव सांगत जातो, तसतसे सर्वजण इथे बाजूलाच येऊन बसत आहेत, असे वाटायला लागते.

Conference Call join करत असताना काही भक्त थोडे आधी join होतात. तेव्हा त्यांच्यपैकी काहीजण एखादी Special news किंवा काही अध्यात्मिक गोष्टी share करतात. त्यामुळे lockdown च्या काळातसुद्धा सर्वांना human contact मध्ये राहून संवाद साधायला मिळाल्याचा आनंद मिळतो.

ह्या जपाच्या निमित्ताने काही New Jersey च्या बाहेरील, Group मध्ये नसलेले लोकसुद्धा जोडले गेले आणि आमच्या परिवाराचाच भाग झाले. या Group मधील काही भक्तांचे friends आणि relatives सुद्धा हा जप join करतात. काही भक्तांना call join करुन जप करणे कधी कधी शक्य नसते. त्यामुळे हे लोक आपल्या सोयीनुसार जप करून message वर कळवतात.इथे उल्लेखनीय गोष्ट म्हणजे, रोज parents बरोबर कित्येक लहान (3 year plus वयोगटातील) मुले सुद्धा join होतात आणि पूर्ण जप करतात. कधी कधी तर 8-11 वयोगटातील मुले lead घेऊन सगळ्यांसमोर अतिशय सुंदर स्वरात जप घेतात. लहान वयोगटातील मुले सुरवातीचा नामगजर आपल्या बोबड्या आवाजात अगदी जोरजोरात घेतात. Daily नामस्मरणाचे इतके छान स्वरुप आमच्या

सर्वांसमोर साकार झाले आहे. या सगळ्याचा खरेच खूप अभिमान वाटत आहे. 'याचसाठी केला होता अट्टाहास .... 'या पंक्ती अगदी रोज अनुभवास येतात.

18 March ला जप चालू केल्यानंतर, पुढे किती दिवस हा consistently चालू राहील याचा अंदाज येत नव्हता. म्हणून ठरलेला जपाचा कालावधी संपत आला की call वर एकंदर सगळ्यांचे मत घेऊन, कधी 21 तर कधी 25 दिवसांचा संकल्प करत आम्ही पुढे पुढे जात राहिलो. प्रत्येक संकल्पानंतर Group तर्फे एकजण पूजा आणि नैवेद्य करतो. या वेळेस, January मध्ये हा जप 17 March 2021 पर्यंत continue करण्याचे ठरविले आहे. जपाचे एक वर्ष श्री महाराजांच्या कृपाशिर्वादाने पूर्ण झाल्यावर, पुढचे अशाच प्रकारे पुढे ठरवत जाऊ.

कुठलाही plan नसताना इतक्या consistently चालू असलेली, वाढत गेलेली, Group बाहेरील व Group मधील आम्हा सगळ्यांना रोज जोडणारी आणि CORONA च्या निराशाजनक काळात मनाचा उत्साह वाढवणारी ही activity, आपल्या श्री गजानन माऊलीच्या कृपेचा आगळा वेगळा प्रत्यय रोज नव्याने देत आहे.

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

श्रीगुरुचरित्र आशीर्वाद

रोहन मेहता, सिएॅटल

श्री गणेशाय नमः ।।
प्रथम वंदू श्रीगणपती । विद्यादात्री सरस्वती । महाप्रेरक दत्तमूर्ती । यांना नमन वारंवार ।। १ ।।

आता माझी सद्गुरुमाऊली । विराट कृपेची साउली । श्री गजानन चरणी । त्रिवार साष्टांग नमन ।। २ ।।

दत्तजयंती जवळ आली । पारायणाची प्रेरणा झाली । सप्ताहाची योजना केली । श्रीगुरुचरित्राच्या ।। ३ ।।

तूच होशी गुरुचरित्र । मला करवून निमित्तमात्र । आणि करसी कृपापात्र । सकळांचा दाता तू । ४ ।।

धन्य तो नामधारक । सिद्धमुनि सिद्ध एक । धन्य धन्य तो लेखक । श्रीसरस्वती गंगाधर ।। ५।।

विचारपुष्पे भावे घेऊनि । बावन्नशी त्यात वेचूनि । गुरुचरित्राचा हार गुंफूनि । श्रीगुरुचरणी अर्पिती ।। ६ ।।

अत्रिपुत्राचा दत्तावतार । कलियुगात श्रीपादवर । दत्त अवतार यानंतर । असे श्रीगुरुंचा ।। ७ ।।

श्रीगुरु नरसिंह सरस्वती । जे साक्षात दत्त यती । चरित्र असे गोड अती । वर्णिता शब्द तोकडे ।। ८ ।।

करंजपुरी जन्म घेऊनि । प्रखर साधना अंगिकारुनी । लीला अनेक गुप्त राहुनी । असंख्य जन उद्धरले ।। ९ ।।

श्री क्षेत्र औदुंबर । तसेच गाणगापूर । वाडीस कृष्णातीरावर । वास नित्य श्रीगुरूंचा ।। १० ।।

भक्तांचा सदैव कळवळा । कृपेचा मार्ग आगळा । अगाध परमसुखद लीला । ते प्रत्यक्ष दयाघन ।। ११ ।।

निजगमना जरी गेले । कर्दळीवनी गुप्त जाहले । दत्त म्हणोनी उभे राहिले । स्मरणगामीच ते ।। १२ ।।

असे श्रीगुरुचरित्र । मंगलदायी वेदासम पवित्र । शाश्वत नित्य त्रिकाल सत्य । प्रासादिक श्रीगुरुंचे ।। १३ ।।

प्रेमळ आशीर्वाद लाभता । जन्मास येई धन्यता । म्हणोन ठेवितो पायी माथा । मंगल करी गे माउली ।। १४।।

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||

Dear devotee brothers and sisters,

It is our greatest pleasure to bring to you this special issue of the e-magazine, "Gajanan-Gunjan". The sole purpose of this magazine is to enhance and enrich understanding and devotion towards Shree Gajanan Maharaj, Shegaon. We are extremely delighted to present a wide variety of intellectual contributions. We wish to extend a big thank you to all the contributors.

PLEASE continue sending in your all - small and big – contributions, as and when you can, so that we can plan our future issues in advance. Send in your writings as well as suggestions for improvement if any by e-mail to gajanangunjan@gmail.com

YOUR contributions may encompass one or more of, but not limited to, the following topics:
1) Stories or articles related to Maharaj's life, leelas (pastimes) and worship
2) Devotee's experiences
3) Thanksgiving for Mauli's help
4) Poems/ Songs/ Bhajans/ Prayers
5) Paintings/ Sketches/ Photos/ Rangoli pictures
6) Memorable Shegaon yatras
7) Devotees guide on Parayan, Shegaon visits, Japa, day-to-day dealings etc.
8) Memoirs on great devotees of Maharaj
9) Food offerings (recipes for Prasad)
10) Various seva ideas and services offered
11) Articles, bhajans, prayers about the Lord, Guru, Avataras, and their pastimes
12) Experiences with contemporary Saints, Guru or Avataras of Lord.

FINALLY, we wish to acknowledge gratefully the original sources of (Internet, WhatsApp, published books, or otherwise) the various pictures and works used in this e-magazine. They are used or referred to enhance the presentation of the contributions by various devotees. Citations are not given explicitly because the first original source of any content couldn't be validated, and hence, this general acknowledgement. Thanks, and Jai Gajanan!

This e-magazine is meant for FREE CIRCULATION only, without any monetary or commercial motive, and every content shall be treated the same way. This e-magazine respects the views, compilations, beliefs, and understandings of every contributor expressed in their compositions presented herein, how much ever diverse they may be. It takes no responsibility for the correctness of any information provided by any contributor.

||ॐ नमो भगवते गजाननाय ||